

ĐỀ KSCLTHI THPT QUỐC GIA LẦN I NĂM HỌC 2018-2019

MÔN: NGỮ VĂN- KHỐI 12

*Thời gian làm bài 120 phút, không kể thời gian giao đề
(Đề gồm 02 trang)*

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Một lần, trên đường đi làm tôi ghé vào một cửa hàng nhỏ để mua tờ báo và mấy thanh kẹo cao su. Cô gái trẻ ở quầy thu ngân đưa cho tôi hoá đơn với số tiền phải trả là năm đô-la. Trong khi mở ví lấy tiền, tôi nhầm tính một tờ báo và mấy thanh kẹo không thể đến năm đô-la được nên có ý muốn hỏi lại. Nhưng tôi chưa kịp hỏi thì cô đã nở một nụ cười thật tươi và đi dóm:

- Cháu tính thêm tiền công vì đã làm cho bác vui đấy!

Tôi bật cười khi biết mình bị “lừa”. Cô gái nhìn qua tờ báo tôi vừa mới mua và nói:

- Cháu thật không hiểu sao người ta chỉ đưa những tin không hay lên trang đầu. Cháu thích đọc những tin tốt lành hơn.

Rồi cô nói tiếp:

- Cháu nghĩ chắc phải có thêm một tờ báo đăng toàn những câu chuyện viết về những người tốt và những việc hay lẽ phải để khơi dậy niềm tin và mang điều tốt lành đến cho mọi người. Nếu có tờ báo ấy, cháu sẽ mua hàng ngày.

Cô gái cảm ơn tôi và nói với vẻ đầy lạc quan:

- Hy vọng là ngày mai sẽ có tin tức gì đó tốt lành, bác nhỉ!

Và cô lại cười. Cả ngày hôm ấy tôi cảm thấy phấn chấn và trong lòng tràn ngập niềm vui.

Ngày hôm sau, tôi ghé lại cửa hàng sau khi vừa giải quyết xong công việc với khách hàng. Nhưng lần này tiếp tôi ở quầy thu ngân là một cô gái khác. Lúc thanh toán tiền cho mấy thứ vừa mua, tôi chào cô nhưng cô chẳng buồn đáp lại, không một nụ cười, cũng không một lời nói. gương mặt không có vẻ gì là thân thiện và vui vẻ, cô ta chỉ thối lại tôi mấy đồng tiền thừa, rồi uể oải nói: “mời người tiếp theo!”.

Hai cô gái, cùng một độ tuổi, cùng làm một công việc như nhau, nhưng lại gây cho tôi những ấn tượng hoàn toàn khác biệt. Một người mang đến cho tôi niềm vui, sự gần gũi, còn một người lại khiến tôi có cảm giác như thể sự xuất hiện của mình chỉ làm cho cô ấy khó chịu. (Trích Điều kì diệu của thái độ sống, Tác giả: Mac Anderson, Dịch giả: Hiếu Dân, Thế Lâm, Văn Khanh, NXB Tổng hợp TPHCM, 2016, tr 07)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Chỉ ra và nêu tác dụng biện pháp nghệ thuật trong câu: “Hai cô gái, cùng một độ tuổi, cùng làm một công việc như nhau, nhưng lại gây cho tôi những ấn tượng hoàn toàn khác biệt. Một người mang đến cho tôi niềm vui, sự gần gũi, còn một người lại khiến tôi có cảm giác như thể sự xuất hiện của mình chỉ làm cho cô ấy khó chịu”.

Câu 3. Tại sao nhân vật “tôi cảm thấy phấn chấn và trong lòng tràn ngập niềm vui”?

Câu 4. Anh/ Chị có đồng tình với câu trả lời: “Cháu thích đọc những tin tốt lành hơn” của cô gái thứ nhất trong văn bản không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Từ văn bản phần đọc hiểu, hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa câu nói: “*Thái độ tích cực chính là bí quyết nhỏ để làm nên sự khác biệt lớn.*”(Mac Anderson)

Câu 2 (5 điểm)

*Người đi Châu Mộc chiều sương ấy
Có thấy hồn lau nẻo bến bờ
Có nhớ dáng người trên độc mộc
Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa.*

(Trích Tây Tiến- Quang Dũng, SGK Ngữ văn 12, NXBGD 2010,T1, Tr88,89)

Cảm nhận vẻ đẹp đoạn thơ trên trong bài thơ *Tây Tiến* của Quang Dũng. Từ đó, liên hệ với đoạn thơ:

*Gió theo lối gió mây đường mây
Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay
Thuyền ai đậu bến sông trăng đó
Có chở trăng về kịp tối nay?*

(Trích Đây thôn Vĩ Dạ – Hàn Mặc Tử, SGK Ngữ văn 11, NXBGD 2010,T2, Tr39)

để nhận xét cái nhìn về thiên nhiên của mỗi nhà thơ.

-----Hết-----

*Học sinh không được sử dụng tài liệu
Giáo viên coi thi không giải thích gì thêm.*

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KSCLTHI THPT QUỐC GIA LẦN I NĂM HỌC 2018-2019
MÔN: NGỮ VĂN- KHỐI 12
(gồm 04 trang)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Phương thức biểu đạt chính của văn bản: tự sự	0,5
	2	- Biện pháp nghệ thuật: đối lập(<i>niềm vui, sự gần gũi</i> > < <i>khó chịu</i>) - Tác dụng: Nhấn mạnh sự trái ngược giữa hai cô gái trong cùng độ tuổi, cùng công việc nhưng thái độ, cách ứng xử với khách hàng lại khác nhau hoàn toàn; tác dụng của cách ứng xử vui vẻ, thân thiện.	1,0
	3	Nhân vật <i>tôi cảm thấy phần chán và trong lòng tràn ngập niềm vui</i> là nhờ thái độ cư xử tích cực của cô gái thu ngân thứ nhất. Cô là người vui vẻ, hài hước với nụ cười dí dỏm khi giao tiếp với khách hàng. Điều đó đã làm cho người khách trở nên lạc quan, yêu đời.	0,5
	4	Thí sinh có thể đồng tình/không đồng tình hoặc đồng tình một phần với câu trả lời <i>Cháu thích đọc những tin tốt lành hơn</i> của cô gái thứ nhất. Cần có lí giải lí do hợp lí, hợp tình, hợp chuẩn mực pháp luật và đạo đức. - Nếu đồng tình với câu nói: Trong cảm nhận mỗi người, không ai muốn nhận được tin xấu. Không ai muốn cuộc sống của mình chìm trong bóng tối âm u, sợ hãi. Mọi người ai cũng mong chờ tin tốt lành vì nó đem đến sự may mắn, làm cho cuộc sống trở nên tươi sáng, hạnh phúc. Tin tốt lành có tác dụng truyền động lực, cảm hứng, niềm lạc quan... cho tất cả mọi người - Nếu không đồng tình: Trong cuộc sống, mỗi người có sở thích khác nhau. Có khi đọc những tin không tốt lành lại là dịp mỗi người nhận ra bản chất của cái xấu, cái ác... để rút ra bài học kinh nghiệm cho mình và mọi người. - Nếu đồng tình một phần: kết hợp 2 ý trên.	1,0
II		LÀM VĂN	
	1	Từ văn bản phần đọc hiểu, hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa câu nói: <i>“Thái độ tích cực chính là bí quyết nhỏ để làm nên sự khác biệt lớn.”</i> (Mac Anderson).	2,0
		a. Đảm bảo yêu cầu hình thức đoạn văn Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng-phân-hợp, móc xích hoặc song hành.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận về một tư tưởng đạo lí: <i>Thái độ tích cực chính là bí quyết nhỏ để làm nên sự khác biệt lớn.</i>	0,25
		c. Triển khai vấn đề nghị luận: vận dụng tốt các thao tác lập luận; các phương thức biểu đạt; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; Có thể theo hướng sau: - Giải thích: <i>Thái độ tích cực</i> là thái độ chủ động trước cuộc sống, được thể hiện trong cách nhìn, cách nghĩ, cách hành động, luôn suy nghĩ theo chiều hướng tốt. Thực chất câu nói là lời khuyên con người nên có thái độ sống tích cực ... - Bình luận, phân tích, chứng minh về ý nghĩa của câu nói: + Vì sao <i>Thái độ tích cực chính là bí quyết nhỏ để làm nên sự khác biệt lớn.</i> ++ Cuộc đời không phải chỉ có màu hồng, thắm nhung, ánh sáng mà ngoài ra còn có những vực sâu, bóng tối. Vì thế trong cuộc sống, mỗi người đều phải đối mặt với nỗi buồn, niềm đau, khó khăn, bất chắc trong cuộc đời mình. Đó là quy luật tất yếu trong cuộc sống mỗi chúng ta phải trải qua... ++ Vì vậy, muốn sống có ý nghĩa, ta phải đối diện với những nỗi đau buồn, sự thất bại bằng thái độ sống lạc quan, yêu đời, sống bằng cả trái tim tin yêu, ý chí nghị lực.	0,25 1,0

		+ Những giá trị mà thái độ tích cực mang lại: * Với cá nhân: ++ Người có thái độ tích cực, cơ hội thành công trong cuộc sống sẽ cao hơn đồng nghĩa với việc tạo dựng được những thành quả từ chính sức lực, trí tuệ, lối sống của mình. ++ Niềm lạc quan, yêu đời là sức mạnh tinh thần giúp con người vững vàng vượt qua những khó khăn, thử thách và có thêm những trải nghiệm cuộc sống. * Với xã hội: Thái độ tích cực của cá nhân góp phần thúc đẩy xã hội phát triển, tiến bộ. + Bàn bạc mở rộng: Thái độ tích cực khác với sự huyếch hoặc, ảo tưởng. Phê phán những con người luôn suy nghĩ bi quan, yếu đuối, nhanh chóng bị sóng gió cuộc đời quật ngã, không thể đứng dậy sau thất bại, đau khổ. Đó là những người thiếu bản lĩnh, dễ bị ảnh hưởng bởi ngoại cảnh. Bài học nhận thức và hành động phù hợp: - Nhận thức sâu sắc về ý nghĩa to lớn của thái độ sống tích cực nhất là trong xu thế hội nhập của đất nước. - Tích cực phấn đấu rèn luyện trong học tập, trong cuộc sống, bồi dưỡng lòng tự tin, ý thức tự chủ.	0,25
	2	Cảm nhận về đẹp đoạn thơ trong bài thơ <i>Tây Tiến</i> của Quang Dũng. Từ đó, liên hệ với đoạn thơ trong bài <i>Đây thôn Vĩ Dạ</i> – Hàn Mặc Tử để nhận xét cái nhìn về thiên nhiên của mỗi nhà thơ	5,0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Về đẹp đoạn thơ trong bài thơ <i>Tây Tiến</i> của Quang Dũng. Liên hệ với đoạn thơ trong bài <i>Đây thôn Vĩ Dạ</i> – Hàn Mặc Tử để nhận xét cái nhìn về thiên nhiên của mỗi nhà thơ.	0,25
		c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm: thể hiện sự cảm nhận sâu sắc và vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:	
		* Giới thiệu Quang Dũng và bài thơ <i>Tây Tiến</i>	0,5
		* Cảm nhận về đẹp nội dung, nghệ thuật đoạn thơ trong bài thơ <i>Tây Tiến</i>: - Khái quát về bài thơ, đoạn thơ: + Bài thơ được sáng tác năm 1948 tại làng Phù Lưu Chanh trong nỗi nhớ về “<i>Tây Tiến</i>”; Đoạn thơ thuộc phần hai khổ thứ hai của bài thơ với cảm hứng là nỗi nhớ về Châu Mộc mỹ lệ, huyền ảo. - Về nội dung: + Bức tranh sông nước Tây Bắc hoang sơ, mờ ảo, thơ mộng, trữ tình (2 câu đầu). ++ Hình ảnh dòng sông lúc chiều xuống giăng mắc màn sương mờ ảo cho ta thấy nét đặc trưng của núi rừng nơi đây, tạo cảm giác băng khuâng, man mác trong lòng người đọc. ++ Không gian sông nước mênh mông, bến bờ hoang dại, tĩnh lặng mơ hồ, phảng phất chút tâm linh của rừng núi. Điều này được thể hiện qua hình ảnh nhân hóa “<i>hồn lau</i>”. Những cây lau vô tri vô giác bỗng chốc trở nên có linh hồn. Những triền lau xám bạc phất phơ theo chiều gió đưa đẩy, qua cảm nhận của người ra đi có chất chứa nỗi lòng quẩn luyến như có hồn phảng phất trong gió trong cây. + Giữa thiên nhiên hoang vu, tĩnh lặng của núi rừng Tây Bắc chợt xuất hiện hình ảnh của con người với vẻ đẹp mềm mại, duyên dáng, khỏe khoắn,	2,0

	rắn rồi, hào hùng (2 câu sau). ++ “<i>Độc mộc</i>” là con thuyền làm bằng cây gỗ to khoét trống dùng để vượt thác leo ghềnh kết hợp hình ảnh “<i>dáng người</i>” gợi vẻ đẹp khỏe khoắn, rắn rồi của những cô gái Thái từng đưa các chiến sĩ vượt sông. Hình ảnh ấy đã để lại cho tâm hồn nhạy cảm của những người lính một ấn tượng khó phai nhòa. ++ Hòa vào khung cảnh nên thơ đó là hình ảnh những cánh hoa rừng <i>đong đưa</i> trên dòng nước lũ, gợi cảm giác mềm mại, nhẹ nhàng làm cho lòng người thêm say đắm băng khuâng. =>Đoạn thơ là một bức tranh hòa hợp giữa thiên nhiên và con người Tây Bắc. Đồng thời, ta cũng có thể cảm nhận được tâm hồn nhạy cảm, tinh tế của tác giả và những người lính Tây Tiến, dù chiến đấu trong hoàn cảnh khó khăn, khắc nghiệt nhưng họ vẫn lạc quan, yêu đời, tâm hồn lãng mạn, hào hoa. - Về nghệ thuật: + Bút pháp lãng mạn, trữ tình + Nghệ thuật miêu tả hết sức độc đáo, biện pháp nhân hóa. + Đoạn thơ có sự kết hợp giữa chất thơ, chất họa, chất nhạc.	
	* Liên hệ đến đoạn thơ trong bài <i>Đầy thôn Vĩ Dạ</i> của Hàn Mạc Tử - Nội dung: + Hai câu đầu là một bức tranh phong cảnh có gió mây, sông nước với không gian hoang vắng, chia lìa trong một thời gian như ngưng trệ, cảnh vật hờ hững, lạnh lẽo với con người. Bức tranh phong cảnh trở thành bức tranh tâm cảnh, thiên nhiên như đã không còn là đối tượng miêu tả mà trở thành phương tiện biểu hiện cõi lòng buồn sầu khi con người trở về với cõi thực của bi kịch riêng mình trong hiện tại. + Hai câu sau: cảnh tràn ngập ánh trăng làm cảnh sắc mờ ảo, nhạt nhòa, lạnh lẽo, như thực, như mơ... Trong thế giới của cõi mộng, trong cảm giác mờ lung của thi nhân, sông trở thành sông trăng, bến trở thành bến trăng, thuyền thành thuyền chở trăng và cả bóng người cũng trở thành hình ai thấp thoáng, nhòa mờ trong trăng... Đằng sau cảnh vật là tâm trạng vừa đau đớn, khắc khoải, vừa khát khao cháy bỏng của nhà thơ. - Nghệ thuật: + Trí tưởng tượng phong phú + Nghệ thuật so sánh, nhân hóa, thủ pháp lấy động gợi tĩnh, sử dụng câu hỏi tu từ... + Hình ảnh sáng tạo có sự hòa quyện giữa thật và ảo.	1,0
	*Nhận xét cái nhìn về thiên nhiên của mỗi nhà thơ: - Tương đồng: cả 2 đoạn thơ là đều nói về những nét đẹp của thiên nhiên. Phong cảnh thiên nhiên được chính tâm hồn lãng mạn của các nhà thơ rất sinh động, giàu sức gợi hình, gợi cảm, thể hiện tình yêu thiên nhiên yêu cuộc sống. - Khác biệt: + Nhưng với mỗi cảm xúc riêng, hoàn cảnh riêng của mỗi tác giả, nét đẹp thiên nhiên khác nhau ++ Đối với Hàn Mạc Tử, cái nhìn thiên nhiên gợi cảm giác man mác buồn; cảnh vật tuy đẹp nhưng vẫn gợi sự u sầu, đau đớn. Bởi lẽ, tâm trạng lúc này của Hàn Mạc Tử khi đang phải chịu đựng những cơn đau của căn bệnh quái ác, phải đối diện với cái chết. Cho nên, nhà thơ đa sầu trước mọi cái nhìn cảnh vật và đau đáu niềm yêu đời, khát sống. ++ Đối với nhà thơ Quang Dũng, cái nhìn thiên nhiên được thể hiện một cách đầy thơ mộng, trữ tình với một hồn thơ đầy tinh tế, nhạy cảm; tạo	0,5

		cho người đọc một cảm giác băng khuôn, nao lòng trước cảnh đẹp của thiên nhiên núi rừng Tây Bắc. Bằng chính cái tôi lãng mạn hào hoa của mình, nhà thơ muốn thể hiện sự quyến luyến, nhớ nhung khi phải chia tay thiên nhiên và con người Tây Bắc.	
		Chính tả, dùng từ, đặt câu Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,25
		Sáng tạo Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0,25
		ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I+ II= 10,00 ĐIỂM	

Tuyensinh247.com

MA TRẬN ĐỀ KSCL THI THPT QUỐC GIA LẦN I NĂM HỌC 2018-2019
MÔN: NGỮ VĂN- KHỐI 12

Nội dung		Mức độ cần đạt				Tổng số
		Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
Phần I. Độc hiểu	- Ngữ liệu: sử dụng một văn bản tự sự để hiểu về cách ứng xử. -Tiêu chí lựa chọn ngữ liệu: + 01 đoạn trích +Độ dài khoảng 250 chữ	Nhận biết được phương thức biểu đạt trong đoạn trích. Nhận biết được nội dung của câu văn đoạn trích, những vấn đề mà tác giả đề cập.	-Chỉ và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật trong đoạn trích.	- Trình bày quan điểm của cá nhân về một quan niệm trong đời sống được rút ra từ bài đọc.		
Tổng	Số câu	02	01	01		04
	Số điểm	1,0	1,0	1,0		3,0
	Tỉ lệ	10%	10%	10%		30%
Phần II. Làm văn						
	Câu 1: Nghị luận xã hội Khoảng 200 chữ nghị luận bàn về một vấn đề tư tưởng, đạo lí được gợi ý từ phần đọc hiểu.			Viết 01 đoạn văn		
	Câu 2: Nghị luận văn học -Cảm nhận về một đoạn thơ có trong chương trình Ngữ văn 12 -Liên hệ với trích đoạn thơ trong tác phẩm Ngữ văn 11 để nhận xét về cái nhìn thiên nhiên của mỗi nhà thơ.				Viết 01 bài văn	

Tổng	Số câu			01	01	02
	Số điểm			2,0	5,0	7,0
	Tỉ lệ			20%	50%	70%
Tổng cộng	Số câu	02	01	02	01	06
	Số điểm	2,0	1,0	3,0	5,0	10,0
	Tỉ lệ	20%	10%	30%	50%	100%

Tuyensinh247.com